

Portefeuillehouder: wethouder Weerts
Datum collegevergadering: 27 augustus 2024
Datum commissievergadering: 17 september 2024
Datum raadsvergadering: 7 oktober 2024

1. Onderwerp

Vaststellen Omgevingsvisie gemeente Valkenburg aan de Geul.

2. Voorstel

1. De Omgevingsvisie gemeente Valkenburg aan de Geul vast te stellen;
2. De intergemeentelijke structuurvisie gemeente Gulpen-Wittem, Vaals en Valkenburg aan de Geul in te trekken;
3. De structuurvisie Ruimtelijke Economie Zuid-Limburg in stand te laten. De hoofdstukken 5 en 6 van de structuurvisie Wonen Zuid-Limburg, zonder afspraak VI uit hoofdstuk 5, en de beleidsregel in stand te laten. Voor zover dit niet in strijd is met nieuwe bestuurlijke afspraken en nieuw provinciaal beleid, zoals de Limburgse Woondeal en de afspraken in het kader van het project 'straatje erbij'.

3. Inleiding

Een omgevingsvisie is een verplicht instrument onder de Omgevingswet. Iedere gemeente in Nederland stelt een omgevingsvisie op: een strategische langetermijnvisie voor de gehele fysieke leefomgeving. De omgevingsvisie bevat de hoofdlijnen voor het gebruik, de ontwikkeling en het behoud van de leefomgeving in de gemeente. Wanneer een gemeente beleid opstelt of uitvoert dat invloed heeft op de leefomgeving, dient de omgevingsvisie als richtlijn. De omgevingsvisie laat ook zien welke mogelijkheden er binnen de gemeente zijn en welke activiteiten de gemeente ondersteunt. De omgevingsvisie is daarom niet alleen belangrijk voor de gemeente zelf, maar ook voor burgers, bedrijven, en investeerders. Het is onze stip op de horizon.

De ontwerp Omgevingsvisie heeft de afgelopen periode gedurende 6 weken ter inzage gelegen. Tijdens die periode kon eenieder zienswijzen indienen. In deze periode zijn 9 zienswijzen ingediend. Enkele van deze zienswijzen hebben geleid tot een (tekstuele) wijziging van de Omgevingsvisie. Zie voor hiervoor bijlage 2 de zienswijzennota. De volgende stap in de wettelijke procedure is nu de vaststelling van de Omgevingsvisie gemeente Valkenburg aan de Geul door uw raad.

4. Beoogd effect / doel

De Omgevingsvisie gemeente Valkenburg aan de Geul omvat de (strategische) stip op de horizon. Hierin staat op hoofdlijnen hoe we de gemeente willen ontwikkelen met het oog op de toekomst. Het gaat daarbij over thema's die de fysieke leefomgeving raken, zoals wonen, werken, recreatie en toerisme, landbouw, water, natuur en cultuur. Deze thema's doen allemaal een beroep op de ruimte. De komende jaren komen er bovendien grote opgaven en kansen op de gemeente af. De manier waarop de gemeente hiermee omgaat, bepaalt hoe Valkenburg aan de Geul er in de toekomst uit kan zien.

Dat vraagt visie, keuzes en doordacht beleid. Met deze omgevingsvisie geven we daar invulling aan. De omgevingsvisie is een visiedocument op hoofdlijnen en een toekomstbeeld. Het is een ambitie die de gemeente waar kan maken, als we de (juiste) keuzes maken. De omgevingsvisie en het toekomstbeeld dat daarin staat beschreven, helpt de gemeente bij het maken van deze keuzes (bij concrete ruimtelijke ontwikkelingen/initiatieven) en het opstellen en uitvoeren van beleid. De stippen op de horizon stellen we op 2030 en 2050: de middellange en lange termijn.

De Omgevingsvisie komt als instrument in de plaats van de intergemeentelijke structuurvisie daarom is het nodig om deze laatstgenoemde in te trekken. De thematische structuurvisies Wonen Zuid-Limburg en Ruimtelijke Economie Zuid-Limburg zouden van rechtswege komen te vervallen op het moment dat de Omgevingsvisie wordt vastgesteld. Daarom hebben wij de raad voorgesteld om expliciet te besluiten dat deze (deels) in stand blijven. Dit is regionaal afgestemd omdat wij de eerste gemeente zijn die een Omgevingsvisie onder het regime van de Omgevingswet vaststelt.

5. Argumenten

1.1 Het voorstel sluit aan bij de verplichtingen van de Omgevingswet

De Omgevingswet is in werking getreden op 1 januari 2024. Een van de wettelijke verplichte instrumenten die de gemeente op moet stellen is de Omgevingsvisie. Gemeenten dienen uiterlijk op 1 januari 2027 hun Omgevingsvisie te hebben vastgesteld.

1.2 Het voorstel biedt een kader voor de verdere in te zetten beleidslijn

In de Omgevingsvisie legt de gemeente de hoofdzaken van het te voeren integrale beleid voor de fysieke leefomgeving vast. De Omgevingsvisie bevat het strategische beleid voor de langere termijn.

Bij het opstellen van sectorale beleidsstukken en programma's die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving, maar ook bij het oppakken van projecten zullen we altijd moeten checken of dit in lijn is met onze ambities zoals geformuleerd in de Omgevingsvisie.

In een programma kan vervolgens het beleid uit de Omgevingsvisie concreter ingevuld worden voor specifieke gebieden, sectoren of thema's. In het nieuwe instrument programma onder de Omgevingswet worden zaken dan weer nader uitgewerkt. Zo gaan we aan de slag met een programma Wonen en een programma Geul. Het programma is een nieuw instrument onder het regime van de Omgevingswet. Dit instrument kan men inzetten bij, beleidsontwikkeling, beleidsdoorwerking en beleidsuitvoering.

De Omgevingsvisie is geen statisch document, maar een dynamisch document. Dat betekent dat voortschrijdend inzicht of nieuwe wettelijke taakstellingen ervoor kunnen zorgen dat we onze Omgevingsvisie op bepaalde vlakken moeten aanpassen of aanvullen.

6. Kanttekeningen/Risico's

1.1 We zijn de eerste gemeente in de regio met een Omgevingsvisie onder de Omgevingswet

We zijn de eerste gemeente in de regio die een Omgevingsvisie vaststelt onder de Omgevingswet. Dat betekent dat zaken naar voren kunnen komen die nog niet helder zijn omdat er gewoonweg nog geen ervaring mee is opgedaan om dit instrument onder het regime van de Omgevingswet vast te stellen. Een alternatief is wachten tot een andere gemeente in de regio een Omgevingsvisie in procedure heeft gebracht, maar dat betekent dat onze Omgevingsvisie dan mogelijk alweer verouderd is en we opnieuw een (uitgebreid) proces moeten optuigen om deze te actualiseren. Dit zou weer financiële consequenties hebben en dit is daarom geen realistische oplossing.

7. Financiën

Niet van toepassing.

8. Uitvoering

Na vaststelling van de Omgevingsvisie zal deze op de wettelijke wijze bekend worden gemaakt op overheid.nl, op het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) en op de website van de gemeente. De Omgevingsvisie zal indien nodig in de toekomst geactualiseerd worden.

9. Communicatie

De Omgevingsvisie zal volgens de wettelijke wijze bekendgemaakt worden. Daarnaast zullen we de Omgevingsvisie gemeente Valkenburg aan de Geul plaatsen op onze website. De indieners van de zienswijzen ontvangen een brief.

10. Bijlagen

- Bijlage 1: Omgevingsvisie gemeente Valkenburg aan de Geul
- Bijlage 2: Zienswijzennota

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Valkenburg aan de Geul,

mr. G.S. Reehuis
algemeen directeur/gemeentesecretaris

D.M.M.T. Prevoo
burgemeester

De raad van de gemeente Valkenburg aan de Geul,

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders de dato 27 augustus 2024;

Gehoord de raadscommissie Fysiek Domein de dato 17 september 2024;

B e s l u i t :

- De Omgevingsvisie gemeente Valkenburg aan de Geul vast te stellen.
- De intergemeentelijke structuurvisie gemeente Gulpen-Wittem, Vaals en Valkenburg aan de Geul in te trekken.
- De structuurvisie Ruimtelijke Economie Zuid-Limburg in stand te laten. De hoofdstukken 5 en 6 van de structuurvisie Wonen Zuid-Limburg, zonder afspraak VI uit hoofdstuk 5, en de beleidsregel in stand te laten. Voor zover dit niet in strijd is met nieuwe bestuurlijke afspraken en nieuw provinciaal beleid, zoals de Limburgse Woondeal en de afspraken in het kader van het project 'straatje erbij'.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van 7 oktober 2024.

De raad voornoemd,

mr. J.W.L. Pluijmen,
griffier

D.M.M.T. Prevoo,
voorzitter